

Kakor pripoveduje sam Turgenjev, je Stankevič l. 1840. prvokrat dal Šušu (tak so v šalo zvali A. N.) prebirati Schiller-ja. Spretnemu dekliču je bilo 16 let. V taki umni i elegantni družbi se je nadepolna mlada pisateljica vozila po rimski okolici ter si ogledovala spomenike slavne preteklosti.

Potem se je gospodična Hovrina poročila s P. V. Bahmetjevim. Nastopilo je carstvo Aleksandra II. Sam car, a ž njim i rusko dvorjanstvo, spomnil se je ruskega pripostega naroda, spomnil se je tudi njegovih otročičev. Vsi dobri i zmožni ljudje začeli so pomagati svojemu zapuščenemu bratu i sestri. Tudi naša A. N. počutila je silen poriv (nagon) notranje sile ter je nastopila javno na tvorišču narodne slovesnosti, na kojem si je v teku skorej celih 50 let spletala vence ljubezni i slave narodove.

Mi malenkosti opuščamo. Leta 1857. izdala je A. N. prvi svoj veliki i premični trud: »Pripovedke za otroke o zemeljnem življenji Odrešenika.« Črez leto je priobčila marljiva pisateljica »Podvigi (slavna dejanja) i čudeži sv. Aposteljnov.« Taistega leta izdala je A. N. prav mično i poučno delce »Črtice iz življenja izbranih Svetnikov.« Leta 1863. obelodanila je A. N. »Pripovedke iz zgodovine krščanske Cerkve«, a nekoliko mescev pozneje, pa še tistega leta, »Pripovedke iz ruske cerkovne zgodovine.«

Vse te knjige ne plesnejo, v omarah i na policah raznih knjigarn i čitalnic, ampak razširjene so v celih stotinah tisoč iztisov po vsej kmečki Rusiji, i mnogomiljoni priprosti ruski narod zajema iz njih istini (resnični) blagor krščanskega duha, duha potrpežljivosti, duha milosti, duha tolažbe i ljubezni v gorju i trpljenju solzne doline. Vse te knjige pisane so v premičnem, priprostem jeziku književnem, a ne v ljudski tarbarščini-mešanici, s katero so v raznih tol-

stih žurnalih hoteli zasuti ruski, priprosti ljud nekteri sodobniki A. N., znani v ruski literaturi pod imenom »narodnikov«; pa poslednjih narod ni priznal za svoje zveličarje, a ostali so za-nj sui generis: lucus a non lucendo... Gospo Bahmetjevo pa je priznala za svojo istinsko i prosvitlenejšo hčer pisateljico vsa gramotna (čitajoča) ruska zemlja.

Celo izborno društvo »ljubiteljev ruske slovesnosti« v Moskvi izbralo je A. N. uže leta 1864. svojej častnoj sočlanicoj, kakor poroča v »M. V.« eden iz plamenih častilcev A. N. — g. D. Da, večer spominek si je postavila A. N. sè svojimi brezsmrtnimi spisi i deli mej ruskim priprostim ljudstvom, globoko žalujočim na mogili svoje velike učiteljice — nastavnice; trajnega spomina stoj Aleksandra Nikolajevna tudi med zamejnim slovanstvom, kažeča mu vir, iz kojega naj tudi njegovi narodoljubci črpajo prosveto narodno, če hočejo, da bi ne ostala brezplodnoj...

FEMINIZEM V ZRCALU SLOVENSKEGA NOVINSTVA. LEDA. TRST.

Tako malo popularne ideje, kakor je ideja o ženski osamosvoji, še na Slovenskem ni bilo. Kdor se je postavil v službo tej misli pri nas, bodi prepričan, da naleti povsodi na najhujši odpor. Sicer si naše stranke in stranicice, naši listi in lističi, leže vedno drug drugemu v laseh, le kedar se gre za žensko vprašanje, nastane med najljutejšimi nasprotniki idiličen mir in složno so pripravljene nezreli študenti brez politične barve, hinavski farizeji, katerih ne manjka v katoliškem taboru, in sanjarji med socijalnimi demokrati, da zavijajo, obrekujejo, blatijo in lažejo v dosego »zvvišenega« namena. da bi zgradili jez mogočni reki prepričanja, da je žena polnopraven človek, kateremu tičejo vse človeške pravice.

O mladi gospodi, ki se je na Dunaju zbrala k Sisifovemu delu, da stoči vse slovenske stranke v en velik sod, bi niti ne govorili. Presmešno se nam zdi, prepirati se z ljudmi, ki hočejo z visokega kuruliškega stolca na smrt obsoditi vse slovenske stranke, ki hočejo govoriti celo v veliki politiki prvo besedo, ki se drznejo smešiti Zupančiče in Ilešiče, pa še sami niso svetu podali drugega dokaza vsposobljenosti nego tega, da imajo jako zmedene pojme o Darwinizmu, poleg njih pa lep zaklad psovk in — Reclamov leksikon tujih citatov na razpolago. Ker so pa ti gospodje, pod pretvezo nadstrankarstva, premotili nekaj pisateljev in pisateljic, katere visoko čislamo tudi mi, da služijo za štafažo v njihovi komediji »Žaba in vol«, zato se žalibog moramo baviti s temi sodniki feminizma.

Manj nas je presenetilo nasprotstvo »glasila krščansko mislečih učiteljev in vzgojiteljev.« Stranka, kateri pripadajo ti možje, si je utepla v glavo, da je žensko gibanje na Slovenskem obrnjeno proti krščanstvu, torej Slovenstvu škodljivo, in za to ga hoče po vsej sili zatreti. Dokazuje za to nam pa je ostala ta stranka dolžna, ker jih nima. — To je najmilejši razlog, s katerim si hočemo tolmačiti odpor slov. katolikov proti feminizmu.

Najbolj nas je presenetilo nasprotovanje socialnih demokratov, oziroma »Delavca-Rdečega prapora«, ki uporablja vsako priliko in nepriliko, da napada naš list. Drugod so socialni demokrati ženskemu gibanju pravični, semtertje so mu edini zaščitniki; pri nas pa se ravna po načelu: Vogel, friss, oder stirb! Zdi se nam namreč, da zahtevajo od nas popolno kapitulacijo pred njihovo avtoriteto — ali pa boj na nož. Tudi tej stranki moramo enkrat za vselej povedati, da ji nočemo tlačaniti nikdar, nego da hočemo zmagati s svojimi idejami, slonečimi na krščanski morali, ali pa v tem boju častno pastl,

* * *

Po tem občem uvodu nekaj besed »Jugu« v album.

P. n. gg. Derganc & Cie. (tvrdba »Jug«) so se predrznili drgniti se tudi ob žensko vprašanje. »Stope« — bile so na vodo — so se jim menda pokvarile, o domači politiki se ne upajo več pisati, ker dobivajo za svoj »nepriustranski« trud zaušnice z leve in desne; nekaj pa vendar morajo čečkati, da napolnijo predale svojega lista. Lotili so se torej predmetov, o katerih niso pričakovali reagiranja: »prirode« in pa ženskega vprašanja. V »razgledu po prirodi« pišejo med drugim o koncu sveta, umetni toči in o kitajskih poljubih. Mnogostransk je pač ta razgled... a tudi ne popolnoma. Ali je g. J. K. že kaj slušal o entropiji? Tudi ta bi se dala porabiti...

Tudi razmotrivanja glede feminizma niso posebno globoka. To bi sicer nič ne škodilo. A mladi gospodje krog »Juga« znajo biti zelo, zelo zlobni. Zdi se nam, da so šo hodili v šolo pri »Slovenskem učitelju« in — nikjer drugod. Zato se moramo že baviti s temi gospodi, ki so modrost pili pač iz — sodov, ne pa iz čaše.

»Prav soditi (feminizem) more le tisti, ki je dobro proučil žensko naravo, posebnosti telesa in duše, zasledoval socialni razvoj ženske pri starih in novih kulturnih narodih, ki pozna nje stališče pri divjakih (Avstralija in otoki, Indijanci, afričanska plemena)«.

Lepo! Priporočamo gu. Spectatorju, da se ravna po tem navodilu. Lahko gre, kot pristaš Darwinov, še dalje ter prouči žensko vprašanje tudi pri šimpanzu in orangutangu. Videl bo, da so poslednji časih vestnejši v izpolnjevanju rodbinskih dolžnosti nego marsikateri moderni, akademično izobražen mož.

»Glavna težnja ženskega gibanja je emancipacija, to je oproščenje iz moške nadoblasti in vseh konvencionalnih

zakonov in nazorov, ki izključujejo žensko iz javnosti.

Malo dvoumno povedano, pa recimo, da g. Spectator noče zavijati!

»Emancipovanke zahtevajo isto moralo za oba spola (Ali vam ni prav tako?) enakost in iste pravice za oba spola. (Gotovo!) Mnogo so že dosegle, odprte so jim šole in uradi, dandanes so ženske že zdravnice, in advokatinje. Prvoboriteljice »ženskih pravic« odločno trdijo in dokazujejo, da sta mož in žena po naravi enaka. Pravi pomen teh uspehov (Katerih? Jasnost, poleg tolikih tujk, pač ni stvar »Juga«!) ocenirajo dostojno, če pomislimo, da so grški prirodoslovci in zdravniki, kakor Hipokrat in Aristoteles imeli žensko za pol človeka...

Torej modernim slovenskim študentom so stari grški prirodoslovci in zdravniki — ideali in učitelji, na katerih besede prisegajo. Bravo. Zakaj pa ne navajajo tudi Platona? Ta sodi o ženi malo drugače.

»Tudi Koran ima žensko za nepopolno bitje in ji odreka paradiž«.

Za Hipokratom — Mohamed in potem še »Jugov« Spectator! Sedaj pa smo ubite!

»V prvih časih krščanstva so se nahajale ženske socialno v neugodnih razmerah, veljale so za izvor vsega greha in in zla ker je Eva zapeljala Adama, — o ti nedolžni Adam! Tertulijan pravi: »Ženska, hodi vedno v žalosti in cunjah, oči polne solza. Ti si uničila človeški rod«. Sv. Hieromin piše: »Ženske so vrata hudičeva, pot krvice, želo škorpionovo«. Kanonsko pravo določuje da je le mož ustvarjen po božji podobi, ne ženska, zato naj mu ženska služi in mu bodi dekla.«

Kje pa je g. Spectator študiral kanonsko pravo? Želeli bi — tudi tu citate!

»Neki Acidalius je spisal učeno(?) razpravo, da ženska sploh ni človek. Ta spis je dal povod, da se je na cerkvenem

koncilju v Maconu (6. stoletje) prepiralo, če ima ženska sploh dušo?«

Torej take gluposti mora upoštevati tisti, ki hoče soditi o ženskem vprašanju!

Glava nas že boli! Preidimo preko iznajdbe ga. Spectatorja, »da je tudi v Atenah kipel žensko vprašanje po razsvetljenih glavicah« — na dnevni red, pa se pomudimo pri sledečih trditvah:

»Nikakor pa ni opravičen in utrjen temelj, na kateri opirajo emancipovanke svoje zahteve, ker ni dokazano, da je moška in ženska narava enaka **ampak nasprotno**. Ženska ima manj in redkejšo kri, manjša pljuča in možgane (že davno ovržena laž, ki je pa sicer docela irelevantna, ker imajo tudi idijotje velike buče! Op. ur.), — razlike nahajamo v lobanji, zobeh, medenici (Becken), polti in koži, tolšči, okroglosti udov, mišičju. Kot kuriozum navajam, da je izračunal anatom Waldeyer, da prevladujejo po odstotkih pri moškem mišice rok, pri ženski muskulatura jezika (!)«

Sedaj vidite, drage čitateljice, zakaj ne morete in ne smete biti ravnopravne z modrim Spectatorjem »Jugovim«: zato, ker imate manj krvi in redkejšo, manjša pljuča in možgane (manj nego pri Spectatorju pač ni mogoče!) razlike v lobanji (Spectatorjeva je gotovo zelo trda), v zobeh (!) in — medenici! Pa tudi okroglost udov upliva na duševne zmožnosti. Spectator mora plavati v tolšči, ker je našel tako duhovita mesta, ki potrjujejo njegovo sveto prepričanje.

Dalje piše g. Spectator: »Pritrditi moramo Angležu Allanu, ki pravi: Moje stalšče je, da obstoje globoki, prirodni in trajni razločki v duševni in moralni omiki. (To pa, to!) obeh spolov, vspešno s fizično organizacijo. Primerjajmo moški in ženski skelet, študirajmo moža in žensko v fiziološkem in patološkem položaju, v zdravju in bolezni; opazujmo filozofsko nje respektivne težnje, opravila, razveseljevanje,

nje nagibe, poželenje; pomislimo, kako ulogo igrata oba spola v zgodovini (!) — in težko se pridružimo paradoksnosti trditvi, da ni nikakega spolnega razločka duha in da je ta duševna različnost (če pa je ni?) obeh spolov zgolj posledica vzgoje. Ženska z moškim duhom je ravno tako anomalna stvar, kakor ženska z moškimi prsimi, z moškimi kolki, z moško muskulaturo ali brado.

Bodi dovolj! Ti površni citati iz pisateljev, katerih g. Spectator bržkone niti čital ni, dokazujejo samo to, da je gospod Spectator »velik« nasprotnik feminizma. A kdo bi ne spoštoval poštenega prepričanja? Ker torej pri gu. Spectatorju predpostavljamo to, kar imenuje Latinec »bona fides« (»dobra vera« — vidite, da znamo tudi me rabiti tujke!), svetujemo gu. »pisatelju«, naj si poprej ogleda sovražnika, proti kateremu se je podal v »boj krvavi«. Sedaj namreč g. Spectator ne vé, kaj je feminizem, kaj je emancipacija. V klasični grški in rimski dobi feminizma, ženskega gibanja, v našem smislu ni bilo! To si naj g. Spectator zapomni, ali pa nas ovrže s citati, toda s takimi, katere bo mogoče kontrolirati.

Ako nas mladi g. Spectator uboga, radi sprejmemo ponujeno rokavico in upamo, da bo potem spektralna analiza Spectatorjevih člankov ugodnejša nego je bila danes. Danes nam je spectrum pokazal: »H₂ O«.

»Jugu« pa čestitamo na takih sotrudnikih. Dobro je vsekako, da se glasni dunajski areopag pokaže semtertje v svoji pravi reakcionarski luči, da bodo ga vedele ceniti napredne Slovenke.

* * *

Tudi »Slovenski učitelj« nam je podal v svoji 12. letošnji številki tako važen dokument pristno slovenske neumnosti in krščanske (?) zlobe, tako godljo zgodovinskih laži, drznih sofizmov in nesramnih obrekovanj, da se nam je ista sprva zdela

bolj humoristična in n. pr. bolj »Brivcu« prikladna, nego pa resnemu pedagoškemu listu. Ker bi se pa utegnilo naš molk razlagati za soglašanje ali zavest o krivdi, moramo nekoliko komentirati monstrem, ki ga je v navedenem listu ponudil vernim ovčicam neki — k. pod naslovom: »Važnost ženske vzgoje.«

Po primerni ali neprimerni samohvali, da je list, ki profanira sliko in ime velikega pedagoga in resnicoljuba vladike Slomška, priobčil že mnogo člankov o ženskem vprašanju, prehaja člankar in medias res.

Ako nam kdo obljublja razjasniti »pravi pomen žene v človeški družbi in nevarnosti, katere mu (pomenu?) sedaj prete«, mu mi naivneži seveda to verjamemo. In zlasti, če nam obeta še »zgodovinske podatke«, kdo bi se branil slediti gu. — ku na polje historije, ki je baje učiteljica življenja!

»Emancipacija žen ni nov pojav« — to je stara resnica v toliko, da namreč emancipacije ni iznašel g. — k., kateri pa še si menda tudi ni na jasnem glede tega pojma, kajti zdi se, da umeva on s to besedo še vedno le spolno nebrzdanost, brez vseh ovir, nekako neženiranost v nastopanju, kakor so si ta pojem ugotovili neki plitveži na podlagi spisov George Sandože, ker niso umeli njenega nesrečnega življenja in ker so le površno čitali njene spise ali pa tudi samo slišali govoriti o njih. Glede pojma bi vsekako morali biti pred vsem na čistem, kajti to spričevalo nam mora dati vsak nepristranski opazovalec, da take »emancipacije«, ki bi obstajala v spolni razuzdanosti in v nečimernih, usiljivih zunanjih oblikah, nismo nikdar zagovarjali, še manj pa jo širili. Pravzaprav bi bilo torej nepotrebno, dalje se pričkatati z g. — k., ki sam najbolj vé, da zavija resnico, da bi tem lažje udaril po nasprotnicah. To sicer ni viteško postopanje, pa tudi ne krščansko, a dejstvo ostane vendar le dejstvo.

»Že doba rimskih cesarjev je poznala mnogo slovečih emancipirank.« »Emancipirank« v našem smislu doba rimskih cesarjev ni poznala. Julija, Agripina, Mesalina in Faustina imajo z našimi emancipirankami manj skupnega, nego grški učitelj suženj, katerega je »cenila mlada Rimka«, z modernim slovenskim učiteljem g. —kom. Kakor je dandanes nemogoče, da bi vladali v Evropi grozoviteži kakor Neron, ravno tako je nemogoče, da bi imeli Neronovih mater — Agripin, čeprav bi bil ves svet »emancipiran«.

Ako cenjeni g. —k v svoji zgodovinski resničnosti trdi, da so gori našete razuzdanke, s katerimi meče nas slovenske emancipiranke v en koš, sad »emancipacije«, moramo mu reči, da laže. Vzroki razuzdanosti so tičali v občem propadanju rimskega cesarstva; zlasti ima mnogo na vesti suženjstvo. »Emancipacije« Rimci za dobe cesarjev ne poznajo, kajti to besedo in pripadajoče gibanje nahajamo prvič še le pri Fourieru za časa Francoske julijske revolucije. »Hysteron-proteron« bi bil, ako bi kdo trdil, da so bile grške hetere razuzdane, vsled tega, ker so bile izobražene, dočim je vendar zgodovinsko dokazano, da je bila s heterstvom združena kot nekaj privilegij prilika za izobrazbo. V Rimu pa je bil le ozek krog najvišjih oseb deležen tistih svoboščin, katere imenuje g. —k emancipacijo. Velika večina žen je ostala še vedno navezana na dom ter ni imela zunaj istega nobenih pravic. Avgust je sicer dovolil, da so bile udove, ki so imele več otrok, brez varuha, Klavdij je dopustil, da so si izbirale varuha po svoji volji, Teodozij je osvobodil vse neomožene žene varuštva — a to se še nikakor ne da primerjati z nagibi in smotri novodobnega ženskega gibanja. Razuzdanost za časa rimskih cesarjev se ne da tajiti; da se jo pa piše na račun ženskega gibanja, to je zlobna falzifikacija zgodovine, ako ni brezprimerna neumnost.

Da niso bile samo žene tiste dobe pokvarjene, nam dokazujejo isti rimski pisatelji, na katere se sklicuje (menda je kaj slišal o njih zvoniti) g. —k. Naj omenimo samo grozno razširjeno ljubezen do dečkov! Ali je tudi to bila posledica ženske emancipacije? Sofist, kakor g. —k, bi morda dokazal tudi kaj takega.

Zakaj pa g. —k, ki išče v vrstah žen za dobe rimskih cesarjev le pikanterije, ni povedal tudi, da so rimski cesarji očitne razuzdanke proganjali in dali moriti, da je morala omenjena Agripina na povelje Neronovo umreti, da je Mesalino dal usmrtiti cesar Klavdij, da je Julija na povelje Tiberijevo gladu poginila v Regiju — a da je Mark Avrel dal Faustino proglasiti — za boginjo ter ji postaviti svetišče?!

S tem smo se dotaknili druge zgodovinske laži v navedeni šušmariji, trditve ga. —k o vražah in čarodejstvih. Res je, da v višjih krogih takrat ni bilo več Rimljana ali Rimljanke, ki bi verjela v svojega Jupitra in svojo Juno. A tudi tega žalostnega znamenja občega propadanja ni zakrivila — emancipacija, katere ni bilo, kakor ni bilo niti emancipirank, pa naj jih g. —k še tako natanko opisuje.

Mlada »domina« se je baje sramovala dela. Hotela je biti učena. Vse je kritikovala. Sramovala se je rodnega jezika. Vere ni imela nobene. Važno opravilo ji je bilo ples in telovadba — celo borenje v Evinem kostimu, pa ljubezenske spletke in godba, »o katere škodljivem vplivu beremo često bitke tožbe«... Ni čuda, da je ta strašna emancipacija vrgla ob tla veličastno rimsko državo!

To je sicer tretja laž, a kaj za to! Vsak gimnazijalec bi ga. —k lahko poučil o globljeh vzrokih propasti rimskega cesarstva. V nadi, da mu kateri dijak stori to uslugo, preidem na važnejšo točko:

»Vse to se obnavlja v naši dobi!« Torej me emancipiranke, ki se borimo iz

etičnih in gospodarskih nagibov za ravnopravnost žene, se sramujemo dela!¹⁾ In vendar so med nami koleginje g. —ka, ki si morajo ob manjši plači ravnotako kakor on služiti svoj kruh; med nami je takih, ki si z velikimi žrtvami pritrčajo toliko, da lahko pojdejo na dunajski pedagogij študirat — emancipacije; takih, ki se pri pošti in telegrafu, v zasebnih pisarnah, povsod zapostavljene za moškim, pošteno trudijo za svoj vsakdanji kruh; pisateljic, ki od pisateljevanja, dasi ne sijajno, vendar pošteno živijo, — in kijub temu nam je g. —k zalučal v obraz, da se ves naš sloj sramuje dela!

Hočemo biti učene! Da, to je res, tega se ne sramujemo, a ne iščemo učenosti pri takih sofistih in lažnjivcih, kakor je g. —k, ampak na virih resnice.

Vse kritikujemo . . . Verjamemo, da je g. —k ženska kritika, da si ni sistematična, ker ni delo superijornega moškega duha, precej neprijetna, a take smo in ostanemo me emancipiranke!

Sramujemo se baje tudi rodnega jezika. To nam mora g. —k še le dokazati. Ako bi pa večkrat še čitale v mili slovenščini take gluposti kakor njegovo »važnost ženske vzgoje«, je že mogoče, da se tudi to zgodi!

Ples in telovadba! Jaz, za se, ne plesem, vem pa, da so plesale punce že pred »emancipacijo« rimske dobe; tudi telovadile so pred Rimljankami že Grkinje, zlasti v Šparti, torej tudi to ni zasluga ali krivda emancipacije.

G. —k, ki je tako temeljito podkovan v zgodovini starega veka, našel bi tudi v srednjem veku »emancipirank«, kakor jih on imenuje, podobnih razuzdanim rimskim damam. Morda je že kaj slišal o nekem Vinfridu, ki je leta 741. bridko tožil, da si drža frankovski dijakoni po več — pri-

¹⁾ Emancipacija vendar gre za tem, da našemu spolu pribori priložnost za delo in s tem neodvisnost!

Op. ur.

ležnic . . . Morda je slišal tudi kaj o Karolu »Velikem« — proglašeni svetnikom, in o Ludviku »Pobožnem« in o krasnih vzgledih, ki sta jih dajala glede npravnosti. Morda je tudi čul, da je bilo na katoliških koncilih večkrat po več tisoč prostitutk in da je na tisoče teh nesrečnic spremljalo svete križarske vojske! To so bile same »emancipiranke« v Vašem smislu, g. —k! Hic Rhodus, hic salta!

Tako smo prišli do konca. V celem članku, lucus a non lucendo —, s katerim g. —k nikakor ni pokazal pravega pomena žene — ampak le svojo sofistiško umetnost ali pa velikansko neumnost — našli smo le eno besedo, ki nam ugaja: h i n a v s t v o ! Punktum.

* * *
»Rdeči prapor«¹⁾ se je v svoji številki od 19. julija ves nervozen obregnil ob naš članek »Prostitucija«. Neki g. a—b. je našel namreč v tem članku »poleg raznih po dobrih viših posnetih podatkov« »toliko pomot«, da si je štel v najnujnejšo dolžnost, te pomote popraviti. G. a—b. pa je te »pomote« presneto slabo popravil, kajti mesto da bi bil naše trditve z dokazi ovrgel in dokazal nasprotno resnico, je rabil le obče indignirane fraze in sofistrije. Pred vsem pa se g. a—b. odlikuje v podtikanju. No, mi bi na to nestvarno zaletavanje g. a—b. ne reagirali, ker leži odgovor za vsakega, ki čita naš list, takorekoč na dlani. A naš molk bi marsikdo lahko smatral tudi drugače, t. j. tako, kakor da nas je g. a—b. prepričal, da smo se v onem članku res motili. Zato na kratko malo pojasnila gu. a—b.!

G. a—b. si takorekoč samo hladi usta ter nas skuša poučevati o stvareh, o katerih smo si že dolgo na jasnem, kar bi lahko vedel tudi g. a—b., ako bi čital naš list. Tako smo n. pr. že opetovano izrekli svoje mnenje o današnji morali ter jo tudi v spornem članku brez ovinkov

¹⁾ Ta del je pisan v uredništvu.